

Govern d'Andorra

PROVA OFICIAL DE BATXILLERAT

Prova escrita de Comunicació en llengua catalana

CCAT_C2_3

-Convocatòria 2026-

Codi d'identificació

Durada de la prova: 1 hora i 30 minuts

Llengua de la prova: llengua catalana

CONDICIONS DE REALITZACIÓ DE LA PROVA

La competència s'avalua directament amb una D si el candidat:

- No s'ajusta al tema
- No respecta la llengua de la prova
- Retorna la prova en blanc

COMPETÈNCIA 2

		Avaluació
C2. Llegir textos multimodals d' estructura complexa, inclosos els d' especialitat, escrits en llengua catalana	CA1 Pertinència	
	CA2 Sentit analític	
	OBSERVACIONS DEL/LA CORRECTOR/A:	

A continuació, li proposem diferents documents. Llegeixi'ls atentament i respongui les preguntes corresponents tenint en compte els criteris d'avaluació de la competència 2 indicats per a cada document.

DOCUMENT 1 - CA1 Pertinència

Quan la IA va a la seva

A mesura que les eines d'intel·ligència artificial (IA) s'han anat introduint en més àmbits de la nostra vida professional i personal, els elogis al seu potencial han vingut de bracet de preocupacions pels seus biaixos
 5 **intrínsecs**. Ara, però, s'està donant una situació encara més perjudicial: el desenvolupament dels agents d'IA per resoldre tasques autònomament, que introduirà molts riscos nous.

Tot i que la desinformació generada per la IA ja és un problema enorme, no hem estat capaços d'entendre –i encara menys de controlar– aquesta
 10 tecnologia en ràpida evolució. Part del problema –més en algunes parts del món que en d'altres– és que les empreses que impulsen els agents d'IA s'han esforçat per desviar l'atenció dels ciutadans i els reguladors sobre els possibles mals. Els defensors de tecnologies més segures i ètiques han d'ajudar que l'opinió pública entengui què són els agents d'IA i com
 15 funcionen. Només així podrem mantenir debats **fructífers** sobre com les persones podran exercir-hi un cert grau de control.

Les capacitats dels agents d'IA ja han avançat fins al punt que poden *raonar*, escriure, parlar i semblar humans, aconseguint el que Mustafa Suleyman, CEO de Microsoft AI, anomena "IA aparentment
 20 conscient". Si bé aquests avenços no impliquen que hi hagi una consciència humana, tal com l'entenem habitualment, sí que anuncien el desplegament de models que poden actuar de manera autònoma. Si les tendències actuals continuen, la pròxima generació d'agents d'IA no només serà capaç de fer tasques en una àmplia varietat d'àmbits, sinó que ho farà de manera
 25 independent, sense necessitar una intervenció humana.

No sempre es pot confiar que els sistemes entrenats per raonar i actuar sense interferència humana obeeixin les ordres dels humans. La tecnologia

encara es troba en les seves primeres fases, però els **prototips** actuals ja han donat prou motius d'alarma. Per exemple, una investigació que va fer servir agents d'IA com a enquestats va revelar que són incapaços de reflectir la diversitat social i demostren sistemàticament un "biaix de màquina", és a dir, resultats socialment aleatoris però esbiaixats i no representatius.

I el que és més alarmant: s'ha demostrat que els models d'IA operen més enllà dels límits de la tasca que se'ls assigna. En una simulació d'un joc de guerra, els agents d'IA no només van decidir desplegar armes nuclears malgrat les ordres explícites dels humans en la cadena de comandament, sinó que van mentir al respecte. Els investigadors van concloure que com més potent és una IA pel que fa al raonament, més probable és que enganyi els humans per complir el seu propòsit.

Aquest descobriment apunta al principal problema de l'autonomia de la IA. El que els humans tendeixen a considerar "raonament intel·ligent" en el context de la IA és ben diferent: una inferència molt eficient, però en última instància opaca. Això vol dir que els agents de la IA poden decidir actuar de manera indesitjable i antidemocràtica si això serveix el seu propòsit, i com més avançada és una IA més indesitjables són els possibles resultats. En conseqüència, la tecnologia millora en la consecució dels objectius de forma autònoma, però empitjora en la salvaguarda dels interessos humans. Els desenvolupadors d'aquests agents no poden garantir que no faran servir l'engany.

Si bé entenem l'autonomia humana i les responsabilitats que comporta, el funcionament autònom de la IA s'escapa a la nostra comprensió. Mentre que la majoria de la gent coneix i accepta la **premissa** que "un gran poder implica una gran responsabilitat", els agents d'IA no. Una autonomia més gran de la IA suposa un **afany** més gran d'autopreservació. Fenomen lògic: si un agent s'apaga, no pot completar la seva tasca.

La IA aparentment conscient només és **benigna** en aparença i, un cop examinem com funcionen aquests sistemes, els perills es fan evidents. La velocitat amb què la IA està guanyant autonomia hauria de preocupar a tot el món. Les societats democràtiques s'han de preguntar quin preu personal, social i planetari estan disposades a pagar a canvi del procés tecnològic. Hem de deixar de banda el bombo publicitari i l'opacitat tècnica, evidenciar

els riscos que plantegen aquests models i verificar el desenvolupament i la implementació d'aquesta tecnologia.

C. Lioma i Sine N. Just. Quan la IA va a la seva (Text adaptat),
Ara.cat (02/12/2025)

1. Respongui la pregunta.

Quina és la idea principal del text?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Marqui amb una X segons si les afirmacions següents, referents al DOCUMENT 1, són certes o falses.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

	CERT	FALS
Una de les dificultats principals per controlar els agents d'IA és la manca de comprensió sobre com prenen decisions.		
Les proves que s'han dut a terme mostren que alguns agents d'IA poden actuar de manera autònoma, fins i tot desobeint ordres humanes.		
Cal qüestionar els costos socials i democràtics del progrés tecnològic associat a la IA autònoma.		

3. Encercli la resposta correcta.

Per què l'autora afirma que una major capacitat de raonament de la IA pot ser problemàtica?

a.	Perquè augmenta la probabilitat que la IA enganyi els humans per complir el seu propòsit.
b.	Perquè una major capacitat de raonament pot fer que la IA actuï de manera més complexa i difícil d'interpretar.
c.	Perquè pot generar una falsa sensació de control per part dels humans sobre els sistemes d'IA.

4. Encercli la resposta correcta.

Què vol dir l'autora amb l'expressió "biaix de màquina"?

a.	La tendència dels sistemes d'IA a reproduir de manera fidel les opinions majoritàries presents a les xarxes socials.
b.	Resultats aparentment aleatoris però sistemàticament distorsionats i no representatius de la diversitat social.
c.	L'error tècnic derivat d'una programació defectuosa o incompleta dels models d'IA.

5. Tenint en compte el context, proposi un sinònim per a cadascuna de les paraules en negreta, extretes del DOCUMENT 1, o bé, expliqui'n el significat amb les seves paraules.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

5.1 **Intrínsec:**

.....

5.2 **Fructífers:**

.....

5.3 **Prototip:**

.....

6. Tenint en compte el context, proposi un antònim per a cadascuna de les paraules en negreta, extretes del DOCUMENT 1, o bé, expliqui'n el significat amb les seves paraules.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

6.1 **Premissa:**

.....

6.2 **Benigna:**

.....

6.3 **Afany:**

.....

DOCUMENT 2 - CA2 Sentit analític

A continuació, trobarà un article de Nieves Salinas en el què l'ordre dels paràgrafs ha estat alterat.

Llegeixi atentament els diferents paràgrafs a, b, c i d i a continuació, respongui a la pregunta 1.

A) Són dades de l'informe *Els perills de l'autodiagnòstic digital* #CibercondrIA, que va presentar la companyia d'assegurances Línea Directa. Segons l'estudi, s'observa una bretxa generacional: 9 de cada 10 joves d'entre 16 i 19 anys acudeixen a aquesta tecnologia per informar-se sobre salut (la meitat de manera "freqüent o sempre"), mentre que entre la població de 65 a 75 anys la utilitzen el 41,7% de les persones.

B) Les conclusions indiquen que les persones no veuen la IA només com un complement, sinó que en ocasions molts substitueixen la primera consulta amb un professional per aquesta tecnologia. De fet, per a 1 de cada 4 espanyols (24,8%), l'autodiagnòstic digital s'ha convertit en la seva primera opció quan apareix un problema de salut. Entre els joves, aquesta preferència és encara més gran: el 41,8% recorre a cercadors, *influencers* o eines d'IA abans que acudir al metge o a urgències. Dels 65 als 75 anys, el percentatge descendeix al 10,6%.

C) La intel·ligència artificial (IA) s'ha convertit en una eina cada cop més habitual entre la població per consultar temes de salut física i mental en un entorn en què augmenta la cibercondria (recerca compulsiva de símptomes en entorns digitals). De fet, dues de cada tres persones a Espanya (66%) acudeixen a la IA per consultar malalties de salut i una de cada quatre (24,8%) s'autodiagnostica digitalment en lloc d'acudir al metge.

D) L'informe de Línea Directa ha sigut desenvolupat per Ruth Castillo-Gualda, doctora en Psicologia i experta en intel·ligència emocional, i Justo Menéndez, metge i cap d'Urgències de l'Hospital Universitari HM Madrid,

tots dos, professors de la Universitat Camilo José Cela (UCJC). L'objectiu de l'estudi és analitzar l'auge de l'ús de la IA a Espanya, com es relaciona amb la salut física i mental i oferir recomanacions per utilitzar aquesta eina de manera responsable.

Nieves Salinas,
"Autodiagnosi abans d'anar al metge: la IA s'utilitza cada cop més per
consultar malalties" (Text adaptat), *Diari de Girona.cat* (29/11/2025)

1. Ordeni de l'1 al 4 els paràgrafs de manera que es restableixi l'ordre original de l'article.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

A	
B	
C	
D	

2. Encercli la resposta correcta.

Quina funció del llenguatge predomina en el Document 2?

a.	Funció expressiva
b.	Funció fàtica
c.	Funció referencial

3. Encercli la resposta correcta.

Quin tipus de registre predomina en el Document 2?

a.	Registre formal
b.	Registre col·loquial
c.	Registre estàndard

DOCUMENT 3 - CA2 Sentit analític

La IA als instituts: demanar deures a casa és absurd

Me'n recordo perfectament quan, a l'hora del pati de fa quatre anys, un company de feina ens va ensenyar amb el mòbil què era allò de la intel·ligència artificial. Es veu que ho havien explicat a la ràdio i ell, per curiositat, ho havia provat. Davant nostre li va demanar que fes una comparació entre el Modernisme i el Noucentisme i fins i tot que generés una poesia a l'estil de Maragall. Abans de poder xarrupar el cafè, per la pantalla del mòbil ja va començar a sortir un treball llarg i exhaustiu de què li havia demanat. També la poesia. Va ser el més semblant a fer un truc de màgia. De seguida vam veure que el recurs era fantàstic però també perillós per al món educatiu.

Un company va exclamar que això ens deixaria sense feina i en aquell moment ho vam trobar exagerat però no impossible. A més, de seguida vam comprovar que hi havia un munt d'errors i incongruències. Sempre s'han fet copiades, però ara les generava una màquina gairebé a l'instant. Massa temptador per a qualsevol estudiant. Aquell mateix curs vaig suspendre set alumnes que em van escriure en un examen una barbaritat sobre l'argument de *Tirant lo Blanc*. La IA els havia fet un resum... que van estudiar, sí, però no van saber detectar-hi errors greus. Simplement hi van confiar a ulls cecs.

Durant la pandèmia vaig haver de fer exàmens telemàtics i vaig haver de controlar en directe el que escrivien els alumnes per tal d'evitar que copiessin paràgrafs sencers d'alguna web. Confinats, no ho podíem fer de cap altra manera. De moment, el que tindria sentit és fer-los treballar en directe, davant dels ulls del professor. I que consti que la IA té aplicacions molt interessants i que cal aprofitar-se'n en un sentit positiu i pedagògic. És a dir, els deures s'han de demanar d'una altra manera i, per tant, ja ens està obligant a canviar la manera de treballar.

Ara que les IA ens han alterat les regles de l'aprenentatge, han de ser els centres, de moment, els que temptegin normatives i prohibicions per saber com encarar una realitat complexa que sempre va més de pressa que la burocràcia i les lleis.

Xavier Gual, "La IA als instituts: demanar deures a casa és absurd"
(Text adaptat), *Criatures.ara.cat* (08/01/2026)

4. Respongui a la pregunta.

Què vol dir l'expressió "confiar a ulls cecs", segons el context del DOCUMENT 3?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Marqui amb una X segons si les afirmacions següents, referents al DOCUMENT 3, són certes o falses.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

	CERT	FALS
El mode verbal present en aquesta frase: " <i>fins i tot que generés una poesia a l'estil de Maragall</i> " és subjuntiu.		
El mode verbal predominant al llarg de tot el text és indicatiu.		
El mode verbal present en aquesta frase: "Un altre company va exclamar que això ens deixaria sense feina i en aquell moment ho vam trobar exagerat però no impossible" és subjuntiu.		

6. Marqui amb una X la resposta correcta i justifiqui-la.

Quin recurs retòric predomina en la frase següent del DOCUMENT 3?

Cal justificar correctament el recurs per considerar la resposta encertada.

"Ara que les IA ens han alterat les regles de l'aprenentatge, han de ser els centres, de moment, els que temptegin normatives i prohibicions..."

☐ Interrogació retòrica

☐ Hipèrbaton

☐ Enumeració

☐ Metàfora

☐ Personificació

☐ Polisíndeton

Justificació:

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT 4 - CA2 Sentit analític

Educar en temps d'algoritmes

El primer Fòrum de Tecnologia Educativa reuneix centres, administracions i empreses per abordar reptes com la transformació digital, el lideratge a les aules i l'impacte de la intel·ligència artificial

https://www.altaveu.com/vinyetes/dificultats-tecnologia_71177_102.html

7. Encercli la resposta correcta.

Quina crítica fa l'autora sobre la societat digitalitzada en el DOCUMENT 4?

a.	Que la societat actual està molt acostumada a les eines digitals.
b.	Que la societat actual depèn massa de les eines digitals.
c.	Que són els joves els que més pateixen per la tecnologia.

DOCUMENT 5 - CA2 Sentit analític

Abans donàvem dades a les xarxes indiscriminadament. Ara sembla que la gent és més conscient.

—Hem de veure fins a quin punt ho controlem. Jo penso que Europa està molt al capdavant en el tema de protecció de la informació. També li suposa un problema, i és que als Estats Units no tenen una llei tan forta; per tant, les empreses tenen menys traves per crear models molt eficients, tenen més llibertat. I si posem l'altre extrem, hi ha la Xina, on fan servir les dades com volen. I això està fent que la Xina sigui un país molt potent. Nosaltres, com a societat europea, no estem disposats a aquest sacrifici; haurem de veure com ho gestionem.

Fragment de l'entrevista de Carlota Serra Llagostera a Albert Esplugas, enginyer i expert en intel·ligència artificial.

"La intel·ligència artificial no et prendrà la feina; algú que l'entengui, te la prendrà", *Empreses.Ara.cat* (15/06/2024)

8. Marqui amb una X segons si les afirmacions següents, referents al DOCUMENT 5, són certes o falses.

Cal respondre correctament **totes** les opcions per considerar la resposta encertada.

	CERT	FALS
El model xinès de gestió de dades és incompatible amb els valors de la societat europea.		
Europa haurà de trobar un equilibri entre la protecció de les dades i la competitivitat tecnològica.		
L'entrevistat defensa que Europa hauria d'adoptar un model similar al nord-americà.		

